

LAKATOS, KÖVES ÉS TÁRSAI
ÜGYVÉDI IRODA

Alkotmánybíróság
1535 Budapest, Pf. 773.

Ügyszám: **IV/01029/2022.**

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A [REDACTED]
[REDACTED]
„Előterjesztő”¹ az 1.sz. mellékletként csatolt ügyvédi meghatalmazással igazolt Lakatos, Köves és Társai Ügyvédi Iroda ([REDACTED]) helyettesítésében eljáró és az F/2. számú mellékletként csatolt helyettesítési meghatalmazással igazolt Dr. Ritter Eszter Ügyvédi Iroda ([REDACTED]) meghatalmazott jogi képviselője útján a Kúria **Jpe.II.60.037.2021/5.** számú végzésével („**Kúria Végzés**”) szemben a Gazdasági Versenyhivatal („**Indítványozó**”) által kezdeményezett, az Alkotmánybíróság előtt **IV/01029/2022.** ügyszámon folyamatban lévő alkotmányjogi panasz eljárás kapcsán az alábbi

v é l e m é n y t (a m i c u s c u r i a e b e a d v á n y t)

terjeszti elő.

Az alábbiakban kifejtett indokok alapján, az Előterjesztő kéri a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: „**Abtv.**”) 56. § (2) bekezdése és az Alkotmánybíróság Ügyrendjének² 30. § (2) bekezdésének a) pontja alapján az Indítványozó 2022. április 21. napján kelt alkotmányjogi panaszának (a továbbiakban: „**Panasz**”) befogadását utasítsa vissza.

Az Abtv. 57. § (2) bekezdése és az Ügyrend 36. § (7) bekezdése jogosultságot teremt az Előterjesztő részére a Panasz véleményezésére, tekintettel arra, hogy az Előterjesztő ellenérdekű fél volt a Kúria Végzéssel lezárult jogegységi panaszeljárást megelőző eljárásban, amint azt az alábbiakban ismertetjük.

Amennyiben az Alkotmánybíróság úgy dönt, hogy a Panasz befogadható, az Előterjesztő kéri, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság utasítsa el a Panaszt, mivel az egyértelműen megalapozatlan. Az Előterjesztő fenntartja magának a jogot, hogy szükség esetén később további észrevételeket nyújtson be a Panasz

¹ 2022. január 5-től a [REDACTED] re változott.

² 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat az Alkotmánybíróság ügyrendjéről („**Ügyrend**”)

érdemét illetően, egyúttal kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy erre a későbbiekben biztosítson számára lehetőséget.

Végezetül az Előterjesztő kéri, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság rendelje el az Előterjesztő személyes meghallgatását jogi képviselője útján a Panasz befogadhatósága tárgyában, az Abtv. 57. § (2) bekezdése alapján.

1. BEVEZETÉS

Az Indítványozó három évig folytatott versenyfelügyeleti eljárást az Előterjesztővel szemben, majd 2019. december 6-án kelt VJ/85-188/2016. számú határozatával („**Határozat**”) addigi története során fogyasztóvédelmi ügyben kiszabott legmagasabb bírságát szabta ki az Előterjesztővel szemben a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvényt („**Fttv.**”) megsértése miatt. A versenyfelügyeleti eljárás során az Indítványozó többször módosította az eljárás tárgyát, végül a Határozatot arra a téves megállapításra alapította, hogy az eljárás alá vont megtévesztette a magyar fogyasztókat azzal az állításával, hogy a szolgáltatás „*ingyenes és az is marad*” („**Ingyenességre utaló Állítás**”). Az Indítványozó annak ellenére jutott erre a következtetésre, hogy a [REDACTED] felhasználók egyetlen forintot sem fizetnek a [REDACTED] szolgáltatásaihoz hozzáférést biztosító regisztrációért vagy a [REDACTED] használatáért. A versenyfelügyeleti eljárást több éven keresztül folyó közigazgatási per követte. Ezalatt az Indítványozónak bőven volt lehetősége arra, hogy a Határozat jogszerűségét megvédje, azonban először a Fővárosi Törvényszék 105.K.701.043/2020/14. sz. ítéletében („**Törvényszék Ítélet**”) majd a Kúria Kfv.II.37.243/2021/11. sz. ítéletében („**Kúria Ítélet**”) egyaránt megállapította, hogy a Határozat és az azzal kiszabott bírság jogsértő volt, az Ingenességre utaló Állítás pedig nem volt megtévesztő.

Mivel a magyar rendes bíróságok egyöntetűen jogsértőnek találták a Határozatot, az Indítványozó további jogi eszközökkel igyekszik megvédeni azon álláspontját, hogy az Előterjesztő vizsgált magatartása jogsértő volt. Az Indítványozó először jogegységi panaszeljárást kezdeményezett („**Jogegységi Panasz**”), amely során annak vizsgálatát kérte a Kúriától, hogy a Kúria Ítélet eltér-e az Fttv-t értelmező két korábbi Kúria határozattól.³ Valójában eltérésről nincs szó, a Jogegységi Panasz az Előterjesztő álláspontja szerint teljességgel megalapozatlan, továbbá beszédes, hogy ezekre a kúriai határozatokra az Indítványozó sem hivatkozott a Fővárosi Törvényszék előtt folyó elsőfokú, sem a Kúria előtt folyó felülvizsgálati eljárás során. A Kúria Végzés – helyesen - visszautasította a Jogegységi Panaszt, mivel az Indítványozó az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény („**Itv.**”) 5. § által előírt személyes illetékmentesség alapjául szolgáló nyilatkozat megtételét elmulasztotta, és az eljárási illetéket sem fizette meg.

A Kúria Végzés meghozatalakor a Kúria jogegységi tanácsa az Itv. teljesen egyértelmű rendelkezéseit alkalmazta, ennek ellenére az Indítványozó a Panaszban azt állítja, hogy a Kúria Végzés az Indítványozó

³ Ld. Kfv.II.37.467/2011. számú Kúria ítélet és Kfv.II.38.130/2015/5. számú Kúria ítélet. Mivel nem tartozik jelen vélemény tárgykörébe, az Előterjesztő itt csak jelzi, hogy határozottan vitatja a Jogegységi Panaszban kifejtett jogi álláspontot.

alkotmányos jogait sérti. Kérjük, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság utasítsa vissza a Panaszt, mivel az teljes egészében befogadhatatlan.

A Panasz kapcsán különösen az alábbiak miatt nem teljesülnek a befogadhatósági kritériumok:

- 1.1.1 Magyarország Alaptörvényének („**Alaptörvény**”) 28. cikkének állítólagos megsértése: az Alkotmánybíróság következetes álláspontja, hogy az Alaptörvény 28. cikke nem biztosít alapjogot, ezért nem képezheti alkotmányjogi panasz alapját. (Ezzel kapcsolatos érveinket alább a 4.1. szakaszban fejtjük ki részletesebben.)
- 1.1.2 Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének állítólagos megsértése: (i) a Kúria Végzést nem „hatóság” bocsátotta ki; (ii) az Indítványozó hatóságként nem hivatkozhat arra, hogy maga az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése által biztosított tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmén keresztül szenvedett sérelmet; és (iii) az az Indítványozó nem mutatta be, hogy az állítólagos alapjogsérelem az ügy érdemét miként befolyásolta, sem azt, hogy az „alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést” vetne fel. Mindezek miatt Abtv. 27. § (3) bekezdésében, a 29. §, -ban, valamint az 52. § (4) bekezdésében foglalt feltételek teljesítésének elmaradása miatt nem befogadható. (Ezzel kapcsolatos érveinket alább a 4.2. szakaszban fejtjük ki részletesebben.)
- 1.1.3 Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértése: (i) a Panasz tartalmilag az Indítványozó hatásköre gyakorlásának korlátozásra vonatkozik, azonban ezzel kapcsolatban nem tartalmaz határozott kérelmet, ezért a Panasz nem befogadható az Abtv. 27. § (1) bekezdés, 52. § (1b) bekezdés (e) pontja, illetve 55. § (4a) bekezdése alapján. (ii) A Panasz továbbá nem mutatja be, hogy a Kúria Végzés kapcsán miként sérült az Indítványozó azon joga, hogy bírósághoz forduljon, a panasz ezen része az Abtv. 29. §, 52. § (1b) bekezdés (e) pont, illetve az 52. § (4) bekezdés alapján nem befogadható. (iii) A Panasz egy valójában nem létező alapjog („a jogalkalmazás egységességéhez való jog”) sérelmét is állítja, ez a része az Abtv. 27. § (1) bekezdés, 52. § (1b) bekezdés d) illetve e) pontja alapján nem befogadható. (iv) A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme kapcsán: a Kúria Végzés nyilvánvalóan nem tartalmaz „kirívó bírói jogértelmezési hibát”, aminek hiányában az Alkotmánybíróság állandó és következetes gyakorlata szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmének vizsgálata szóba sem jöhet, továbbá nem tesz eleget a határozott kérelem követelményének. A Panasz ezen része az Abtv. 29. §, 52. § (1b) bekezdés (e) pontja, illetve 52. § (4) bekezdés alapján nem befogadható. (Ezzel kapcsolatos érveinket alább a 4.3. szakaszban fejtjük ki részletesebben.)
- 1.1.4 Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésének megsértése: (i) Panasz nem tartalmaz a nemlétező „jogalkalmazás egységességéhez való jog” sérelme kapcsán előadott érvelésen túlmenő állítást. (ii) Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdése által biztosított jogorvoslathoz való jog nem terjed ki a rendkívüli perorvoslatokra, így nem értelmezhető a jogegységi eljárás lefolytatásához való jogként. A Panasz ezen része az Abtv. 27. § (1), bekezdése, 29. §, 52. § (1b) bekezdés (e) pontja, és az 52. § (4) bekezdés

alapján nem befogadható. (Ezzel kapcsolatos részletes érveinket alább a 4.4. szakaszban fejtjük ki részletesebben.)

Az alábbiakban részletesen ismertetjük, hogy a Panasz nyilvánvalóan megalapozatlanul állítja a Kúria Végzés Alaptörvény-ellenességét, valamint Panasz az Abtv. által szabályozott befogadhatósági kritériumoknak egyetlen vonatkozásban sem tesz eleget. Ennek megfelelően kérjük, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság a Panaszt befogadhatóság hiányában utasítsa vissza.

2. AZ ALAPÜGY TÉNYBELI ÉS ELJÁRÁSI HÁTTERE

2.1 Az Indítványozó versenyfelügyeleti eljárása

2016. októberében az Indítványozó az Előterjesztő szabályzataival, többek között a hirdetési szabályzattal kapcsolatban az Fttv. feltételezett megsértése miatt versenyfelügyeleti eljárást indított. Vélhetően miután kiderült, hogy a vizsgálat ezen irányra nem volt indokolt, a vizsgálat tárgyát 2017 márciusában kiterjesztette az Ingyenességre utaló Állításra is, amellyel kapcsolatban először az Fttv. melléklet 20. pontjának megsértését feltételezte. Több mint egy évvel később, 2018. májusban – három év alatt immár harmadszor – az Indítványozó ismételten módosította a vizsgálat tárgyát, ezúttal az Ingyenességre utaló Állítással kapcsolatban a vizsgálat jogalapját terjesztette ki, mely immár az Fttv. 6. § (1) bekezdés c) pontjának lehetséges megsértését is magában foglalta. A versenyfelügyeleti eljárás során az Indítványozó két előzetes álláspontot adott ki, amelyekben eltérően jelölte meg a feltételezett jogsértést. Első, 2018. júniusi előzetes álláspontjában az Indítványozó kifejtette, hogy az Ingyenességre utaló Állítás megteveszti a fogyasztókat és a hirdetési szabályzatok sértik a szakmai gondosság követelményét. Egy évvel később a második előzetes álláspont már csak az előbbi előzetes megállapítást tartotta fenn.

Az Előterjesztő védekezése ellenére az Indítványozó végül 2019. decemberben meghozta a Határozatot, amelyben megállapította, hogy az Ingyenességre utaló Állítás az Fttv. 3. § (1) bekezdésébe és a 6.§ (1) bekezdés c) pontjába ütközött, és 1.200.000.000 forint versenyfelügyeleti bírságot szabott ki. Ez akkor a legmagasabb összegű bírság volt, amelyet az Indítványozó az Fttv. megsértése miatt valaha kiszabott. A Határozat szerint a rekordbírság kiszabásának oka az volt, hogy az Ingyenességre utaló Állítás megtevesztő árinformáció, mert a fogyasztó „figyelmén, idején túl fogyasztói aktivitásával, adataival és egyéb, akár ismerőseitől származó információkkal fizet”⁴. Az Indítványozó szerint ez azt jelentette, hogy a felhasználók „árat”, illetve „díjat” fizetnek a [REDACTED] szolgáltatás igénybevételéért. Ezért az Indítványozó értelmezése szerint a [REDACTED]ltatás nem „ingyenes”.

2.2 A Fővárosi Törvényszék Ítélete

Az Előterjesztő a Határozat ellen keresetet nyújtott be. Anyagi jogi jogsértésre hivatkozva kérte a Fővárosi Törvényszéket, állapítsa meg, hogy az Ingyenességre utaló Állítás nem volt megtevesztő, ugyanis a magyar átlagfogyasztó az „ingyenes” kifejezés alatt azt érti, hogy nem kell pénzt fizetni. Az Előterjesztő álláspontja azonos az „ingyenes” kifejezés szó szerinti értelmével, és az is alátámasztja,

⁴ Lásd a Határozat 273. pontját

hogy a magyar átlagfogyasztónak már korábban is volt tapasztalata zéró-áras üzleti modellen alapuló ingyenes online szolgáltatásokkal. Az Előterjesztő azt is előadta, hogy a Határozat megállapításával ellentétben a „felhasználók adatai” nem tekinthetőek az Fttv. 6. § (1) bekezdés c) pontja szerinti „árnak”, illetve „díjnak”, ezért az Előterjesztő által alkalmazott Ingyenességre utaló Állítás nem volt megtévesztő az Fttv. 6. § (1) bekezdés c) pontja alapján.

Az Előterjesztő eljárásjogi alapon is támadta a Határozatot, mivel a Határozat nem foglalkozott az Előterjesztő által benyújtott, és a tényállás szempontjából lényeges bizonyítékokkal.

A Fővárosi Törvényszék Ítéletével megsemmisítette a Határozatot, megállapítva, hogy az Ingyenességre utaló Állítás nem volt megtévesztő, így nem sértette meg az Fttv. 3. § (1) bekezdést és 6. § (1) bekezdésének c) pontját sem.

Az Indítványozó a Kúriához felülvizsgálati kérelmet nyújtott be.

2.3 A Kúria Ítélete (“Kúria Ítélet”)

Felülvizsgálati eljárása során a Kúria helybenhagyta a Fővárosi Törvényszék Ítéletet. Egyetértett az Előterjesztő álláspontjával, miszerint az Ingyenességre utaló Állítás nem megtévesztő az Fttv. alapján. Az Előterjesztő álláspontjával érdemben egyezően a Kúria kimondta, hogy *„nem tekinthető az adatátadás, az adatkezeléshez történő hozzájárulás, a célzott reklámok felhasználói fiókba történő elviselésének tűrése és a reklámok megtekintésére fordított idő olyan ellentételezésnek, amely az Fttv. 6. cikk (1) bekezdés c) pontja fogalma alá tartozna.”*⁵ A Kúria elutasította az Indítványozó által az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére vonatkozó indítványát is, és megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék Ítélete és a UCP Irányelv más uniós tagállami bíróságok általi értelmezései között nem áll fenn ellentmondás. A Kúria elutasította az Indítványozó által a Törvényszék Ítélettel szemben előterjesztett eljárási kifogásokat is.

2.4 Az Indítványozó Jogegységi Panaszát elutasító Kúria Végzés

Miután a Kúria Ítélet megerősítette, hogy a Határozat megsemmisítése jogszerű volt, az Indítványozó Jogegységi Panaszt nyújtott be. Az Indítványozó különösen azzal érvelt, hogy a Kúria Ítélet nem megengedett módon tért el a Kúria két korábbi ítéletétől, amelyekben szintén az Fttv. 3. § (1) bekezdését alkalmazta. Egyébként az Indítványozó ezek közül egyikre sem hivatkozott sem a Fővárosi Törvényszék, sem a Kúria előtti fenti eljárások során.⁶

A Kúria a Jogegységi Panaszt visszautasította. A Kúria Végzés indokolása szerint az Indítványozó a Jogegységi Panaszban a személyes illetékmentességét csak állította, azonban nem tett az Itv. 5.§ (3) bekezdése szerinti nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy az eljárás megindítását megelőző adóévben, mint költségvetési szerv, eredménye után a központi költségvetésbe befizetési kötelezettsége nem keletkezett. Mivel az Indítványozó elmulasztotta ezt a nyilatkozatot megtenni, nem részesülhetett az Itv.

⁵ Lásd a Kúria Ítélet [65] pontját.

⁶ Lásd a fenti 3. lábjegyzetet.

által biztosított személyes illetékmentességben. Az Indítványozó az eljárási illetéket sem fizette meg, és a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény („Bsz.”) 41/C. § (6) bekezdésének c) pontja szerint a Jogegységi Panasz ezen hiányossága nem volt orvosolható, ezért a Jogegységi Panasz visszautasításának volt helye.

3. AZ INDÍTVÁNYOZÓ PANASZÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA

Panaszában az Indítványozó az Alaptörvényben részére (állítólagosan) biztosított alábbi jogok sérelmét állítja:

- Az Alaptörvény XXIV. cikkében meghatározott, tisztességes hatósági eljáráshoz való jog. A Panasz a sérelem állításán túlmenően nem részletezi, a Kúria Végzés kapcsán e jog sérelme hogyan valósult meg.
- Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jog, az Alaptörvény 28. cikkével egységben. Ezek az Indítványozó szerint előírják a bíróságok számára, hogy a jogszabályokat a 28. cikkben meghatározott követelményeknek megfelelően értelmezzék. Az Indítványozó azt állítja, hogy a Kúria Végzés megfosztotta (i) a bírósághoz fordulás jogától, és (ii) attól az alapjogtól, hogy a Jogegységi Panasz révén kikényszerítse a Kúriától az Fttv. egységes értelmezését.
- Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog. Az Indítványozó e körben azzal érvel, hogy a Kúria Végzésnek úgy kellett volna értelmeznie és alkalmaznia a vonatkozó eljárási szabályokat, hogy a Kúria a Jogegységi Panaszt befogadja.

Az alábbiakban kifejtettek szerint Panasz az abban felsorakoztatott egyik állítólagos alapjogsérelem tekintetében sem befogadható, így kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Panaszt teljes egészében utasítsa vissza.

4. A PANASZ NEM BEFOGADHATÓ

Az Abtv. 56. § (1) bekezdése egyértelműen előírja – amit az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata [lásd újabban pl. a 3175/2022. (IV. 12.) AB végzés 17. pontjában foglaltakat] is érvényre juttat – hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt az Alkotmánybíróságnak arról kell döntenie, hogy a panasz befogadható-e.⁷

Az Abtv. az alkotmányjogi panasz befogadhatósági kritériumait az alábbiak szerint határozza meg:

⁷ “[17] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntenie kell annak befogadásáról. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezekon kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)-f) pontjaiban foglalt kritériumoknak.”

az Abtv. 27. § (1) bekezdés: *“Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvényellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés*

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”

az Abtv. 27. § (3) bekezdés: *„Közhatalmat gyakorló indítványozó esetén vizsgálni kell, hogy a panaszában megjelölt, Alaptörvényben biztosított jog megilleti-e.”*

az Abtv. 29. §: *“Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.”*

az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének (e) pontja: *„(...) a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés vagy - a 33. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén - az Országgyűlés határozata miatt ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével vagy a nemzetközi szerződéssel, továbbá a 34-36. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén az indítványban foglalt kérelem részletes indokolását, valamint.”*

az Abtv. 52. § (4) bekezdés: *„Az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia.”*

az Abtv. 55. § (4a) bekezdés: *“Közhatalmat gyakorló indítványozó hatásköre korlátozását kifogásoló indítványának érdemi elbírálására csak akkor kerül sor, ha a támadott döntés az indítványozó (a) működésének súlyos zavarát eredményezi, vagy (b) valamely, Alaptörvényben foglalt hatáskörét sérti.”*

Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszban állított minden egyes állítólagos jogsértés tekintetében lefolytatja a befogadhatósági vizsgálatot. Ennek megfelelően az alábbiakban részletesen kifejtjük, hogy az Abtv. alapján a Panasz az abban megjelölt állítólagos alapjogsértések kapcsán miért nem befogadható.

4.1 A Panasz nem befogadható az Alaptörvény 28. cikkének állítólagos sérelme kapcsán

Az Indítványozó szerint a Kúria Végzés megsértette az Alaptörvény 28. cikkét (9. oldal). Ennek kapcsán hivatkozik arra (ld. Panasz 13-14. oldal), hogy a 28. cikk indokolási kötelezettséget, valamint a jogszabály megfelelő alkalmazásának kötelezettségét írja elő. Az Indítványozó azonban figyelmen kívül

hagyja, hogy az Alaptörvény 28. cikke a bíróságok számára ír elő kötelezettségeket, és nem állapít meg a jogalanyok számára kikényszeríthető alapjogot, így nem lehet alkotmányjogi panasz alapja sem.

Az Alaptörvény 28. cikke szerint:

„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józanésznek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

Az Alkotmánybíróság több ízben kimondta, hogy nem vizsgálhatók érdemben az Alaptörvény 28. cikkének állítólagos megsértésére alapított alkotmányjogi panaszok, mivel az említett rendelkezés nem tartalmaz Alaptörvény által védelemben részesített alapjogot, csupán kötelezettséget teremt a bíróságok részére, hogy tartsák be a jog értelmezésének alkotmányos követelményeit. Azt, hogy a felhívott alaptörvényi rendelkezés nem biztosít alapjogot a jogalanyok számára, legutóbb a 3458/2020 (XII. 14) számú AB végzés 8. bekezdésében fejtette ki az Alkotmánybíróság:

„Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az alkotmányjogi panasz két okból nyújtható be: egyrészt, ha a támadott döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, másrészt, ha hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozták. Az ezzel ellentétes bírósági álláspont jogértelmezési hiba eredménye. Ami az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjának első fordulatát illeti, az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdése, M) cikk (2) bekezdése és 28. cikke vonatkozásában a panasz nem kerülhet érdemi elbírálásra, mert e rendelkezések nem tartalmaznak Alaptörvényben biztosított jogot, és ezért azokra alkotmányjogi panasz nem alapítható {lásd legutóbb például: 3226/2020. (VI. 19.) AB végzés, Indokolás [10]; 3039/2020. (II. 24.) AB végzés, Indokolás [22]}(....) „

Még a Panasz 14. oldalán idézett alkotmánybíróági határozat (23/2018. (XII. 28.) számú AB határozat 18. bekezdés)⁸ is rögzíti, hogy mivel az Alaptörvény 28. cikke nem biztosít alapjogot, az Alkotmánybíróság a panasznak azt a részét, amely e rendelkezés megsértésén alapul, befogadhatóság hiányában nem vizsgálja.⁹

⁸ 23/2018. (XII. 28.) számú AB határozat 18. pontja: *“(…) Nem szabályoz továbbá az indítványozó számára biztosított alapjogot az R) cikk (2) bekezdése és a 28. cikk sem”.*

⁹ Lásd: 3226/2020 (VI. 19.) számú AB végzés 10. pontját: *“Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai értelmében az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze (...). Önállóan nem szabályoz az indítványozó számára biztosított alapjogot az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, a C) cikk (1) bekezdése, Q) cikk (2) bekezdése, valamint 28. cikke sem”.* Ez a megállapítás a későbbiekben több ízben megerősítésre került, lásd az alábbi eseteket: 3039/2020 (II. 24.) sz. AB végzés, [22] pont, 3197/2022. (IV. 29.) sz. AB határozat, [16] pont, 16/2021. (V. 13.) sz. AB határozat, [21] pont, 3004/2021. (I. 14.) sz. AB végzés [24] pont.

Összegezve: a Panasz Alaptörvény 28. cikkének állítólagos megsértésére vonatkozó részei nem felelnek meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt befogadhatósági feltételeknek.

4.2 A Panasz nem befogadható az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének állítólagos sérelme kapcsán

Az Indítványozó a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmét¹⁰ is megjelöli a Kúria Végzés (és a Kúria Ítélet) kapcsán.¹¹ Az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy: “(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit **a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni...**” (kiemelés tőlünk).

A Panasz tévesen hivatkozik a XXIV. cikk (1) bekezdésére a jelen ügy kapcsán, hiszen a támadott Kúria Végzés bírósági, nem pedig hatósági eljárás során keletkezett. Az Alkotmánybíróság arra tekintettel határozta el világosan egymástól a hatósági eljárásokhoz kapcsolódó tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot (Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés) és a bírósági eljárások során érvényesülő tisztességes eljáráshoz való jogot, (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés), hogy a felhívott két alaptörvényi normából fakadó alkotmányos jogvédelem címzetti köre eltérő, így az előbbi a hatósági, utóbbi pedig a bírósági eljárások sajátosságainak figyelembevételével telepít eltérő kötelezettségeket a különböző szervekre. Például a 3223/2018 (VII.2.). számú AB határozat 30. bekezdésében az Alkotmánybíróság kifejtette:

“Szükséges emlékeztetni a hatósági eljárások sajátos jellemzőjére is. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálya alatt is fenntartotta azon megállapítását, miszerint „a hatósági eljárások a közhatalom birtokában lévő állami szerv által folytatott, célhoz kötött, vizsgálati jellegű eljárások” {165/2011. (XII. 20.) AB határozat, ABH 2011, 478, 520.; idézi: 3342/2012. (XI. 19.) AB határozat, Indokolás [13]}. Az idézett döntésben a testület a hivatalbéli eljárás sajátosságaival jellemezte a hatósági eljárást és a jogszabályokban megnyilvánuló közérdek közhatalom útján történő érvényesítését. Megállapította, hogy a kötelező vizsgálati jelleg különbözteti meg a közigazgatási eljárást a polgári, avagy a büntetőeljárás sajátosságaitól: a

¹⁰ Panasz 11. oldal

¹¹ A teljesség kedvéért megjegyezzük, hogy a Panasz nem kéri a Kúria Ítélet alkotmányossági felülvizsgálatát (lásd az Alkotmánybírósághoz intézett, kizárólag a Kúriai Végzés megsemmisítésére irányuló kérelmet a Panasz 3. oldalán). Ennek megfelelően az Indítványozó nem terjeszt elő érveket a Kúria Ítélet által állítólagosan megsértett alapjoggal kapcsolatos panasz elfogadhatósága mellett. Ezért, bár a Panasz indokolása azt állítja, hogy a Kúria Ítélet is ellentétes az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdésével, mivel ez nem tartozik a Panasz tárgykörébe, az ezzel kapcsolatos érvek bemutatása nem indokolt, mivel az Alkotmánybíróság nem vizsgálja. Ennek megfelelően, bár az Előterjesztő határozottan vitatja az Indítványozónak a Kúria Ítéletre vonatkozó állításait, jelen véleményben erre vonatkozó részletes érvelést nem terjeszt elő, azonban azt az Alkotmánybíróság felhívására készséggel megteszi, és kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy szükség esetén erre hívja fel.

döntés alapját képező tényállást és annak valóságát az eljárásban egyéni érdekeltiség nélküli, de a köz érdekében fellépő hatóság köteles feltárni és bizonyítani....”

Amint azt az Alkotmánybíróság egyértelműen megállapította, az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdése a hatóság előtt folytatott közigazgatási eljárásra vonatkozik, amely élesen elkülönül a bírósági eljárástól, ez utóbbinak a tisztességességét az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése védi. Az Indítványozó ezért tévesen hivatkozik rá a Panaszban.

A Panasz az állított jogsértés kapcsán nem hivatkozik semmilyen hatósági eljárásra, amely az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti alkotmányos védelem alá tarthatna. A Panasz a Kúria Végzést támadja, amely egy bírósági végzés. Kifogásolt hatósági eljárás hiányában a Panasz megalapozatlanul hivatkozik az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése sérelmére.

A fent idézett határozatban az Alkotmánybíróság azt is kifejtette, hogy az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdésében biztosított alapjog a hatósági eljárás alá vont *felet* – pl. az idézett határozati tényállás szerint adóhatósági eljárásban pl. az adófizetőt – illeti meg. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdéséből fakadó „*jog kötelezettje a közigazgatási hatóság*” amelynek célja, hogy „*biztosítsa a közérdek és a szubjektív jogvédelem közötti egyensúlyt, az anyagi jog érvényesülését, végső fokon a hatóság jogszerű működését*”¹². Ezt az álláspontot az Alkotmánybíróság a közelmúltban a 3458/2020 (XII. 14.) számú AB végzés 14-15. pontjaiban megerősítette¹³, amikor kimondta, hogy az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdése a hatósági

¹² 3223/2018. (VII. 2.) számú AB határozat [57] pontja: „Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti alapjog alanya a fentiekben kifejtettek szerint az ügyfél, azaz az a természetes vagy jogi személy, illetve szervezet, akinek/amelynek a jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti. Adóigazgatási eljárásban az ügyfél az adózó. E jog kötelezettje a közigazgatási hatóság; adóigazgatási eljárásban az adóhatóság. Az alapjog rendeltetése, hogy ügyfélközpontú megközelítésben biztosítsa a közérdek és a szubjektív jogvédelem közötti egyensúlyt, az anyagi jog érvényesülését, végső fokon a hatóság jogszerű működését. Tartalmát tekintve a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog magában foglalja azokat a részjogosítványokat, amelyek az ügyfél részvételi jogainak biztosítása megkövetel. Összetevői közé tartozik ezért egyebek mellett a nyilatkozattétel és a szankció-megállapítással végződő közigazgatási eljárásokban a hatékony védekezéshez való jog.”

¹³ 3458/2020 (XII. 14.) számú AB végzés: „[14] Az Alkotmánybíróság e körben a következőket mérlegelte. Az indítványozó által is hivatkozott gyakorlat alapján – amely egyébként nem versenyhatósági ügyeket érintett – az ügyintézési határidő hatóság általi túllépése a tisztességes hatósági eljáráshoz való joggal [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés], illetve annak részjogosítványával, az észszerű határidőn belüli ügyintéshez való joggal áll kapcsolatban [lásd: 5/2017. (III. 10.) AB határozat, 17/2019. (V. 30.) AB határozat, 25/2020. (XII. 2.) AB határozat]. Adóügyet érintően az Alkotmánybíróság a közelmúltban azt állapította meg, hogy az adóbírság kiszabása nem alaptörvény-ellenes pusztán az eljárási határidő megsértése miatt, mivel a törvény szerinti eljárási határidő nem azonosítható mechanikusan az alapjog szerinti észszerű határidővel. Az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során nem hagyományos jogorvoslati fórumként jár el, hanem az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Ezért az alkotmánybírósági eljárás tárgya sohasem maga az állított törvényt sértés, hanem annak alapjogi vetülete, a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog és az abból levezetett alkotmányos követelmények, illetve ezek bíróság általi érvényesítése.

eljárás alá vont személyek és szervezetek jogainak védelmét célozza, azaz az eljárás alá vont felek védelmét a hatóságok tisztességtelen hatáskörgyakorlásával szemben.

Ezen túlmenően az Indítványozó *hatóságként* az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdésére annak tényleges rendeltetésével ellentétesen hivatkozik, hiszen az Indítványozó célja ezzel saját hatósági tevékenységének támogatása, erősítése. Valójában azonban a XXIV. cikk (1) bekezdésének célja éppen a jogalanyok védelme a hatósági túlkapásokkal szemben, a hatósági tevékenység törvényességének a biztosítása. Ezért egyértelmű, hogy az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdésében foglalt alapjog nem olyan alapjog, amely a hatóságot, jelen esetben az Indítványozót a beadványt előterjesztővel szemben a közhatalom gyakorlása során megilletné. Ezért nem teljesül Abtv. 27. § (3) bekezdésében foglalt feltétel.

Végezetül, még abba az esetben is, ha az Indítványozó hivatkozhatna a XXIV. cikk (1) bekezdésére (ami a fentiekben kifejtett okok miatt nyilvánvalóan nem lehetséges), a Panasz elmulasztja tisztázni, hogy az általa hivatkozott alapjog vélt megsértése miként „befolyásolta érdemben” a Kúria Végzést, vagy az miért vet fel „alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéseket” – természetesen egyikről sincs szó. Azon túl, hogy a Panasz pusztán felsorolja az Alaptörvény állítólagosan megsértett rendelkezéseit, nem tisztázza a hivatkozott passzusokból fakadó alapjogok állítólagos sérelmének lényegét, valamint elmulasztja érdemben igazolni, hogy a sérelmezett bírósági döntés miként lenne ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel, ezáltal pedig nem teljesíti a határozott kérelem Abtv.-ben rögzített követelményét. Ennek megfelelően a Panasz vonatkozó része sem befogadható az Abtv. 52. § (4) bekezdése, 29. § illetve az 52. § (1b) bekezdés b) illetve e) pontja alapján.

4.3 A Panasz nem befogadható az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állítólagos sérelme kapcsán

A Panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben rögzített tisztességes és nyilvános bírósági eljáráshoz való jog állítólagos sérelme kapcsán sem befogadható.

[15] Általános, elvi jelleggel rögzítette a testület emellett azt is, hogy „[a]z Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése az összes hatósági eljárásra vonatkozik. Jogosultja az ügyfél, kötelezettje a hatóság. Mércéként szolgál a szakjogi szabályok szerint folyó hatósági eljárások számára.” Ellentétben az észszerű határidőn belüli ügyintézéshez való joggal, amely az ügyfél Alaptörvényben biztosított joga, a hatósági eljárás lefolytatása és a szankció (bírság) alkalmazása nem a hatóság alapjoga, hanem hatáskör-gyakorlás. Az eljárási határidő megsértésével alkalmazott szankció esetében alapjogi sérelem ezért eleve csak az ügyfél oldalán merülhet fel. A hatóság a szankció alkalmazását felülbíró bírói döntés érdemét még az Alaptörvény XXVIII. cikkén keresztül sem támadhatja alkotmányjogi panasszal. Önmagában ugyanis az, hogy a hatóság a szankció határidőn túli kiszabását jogszerűnek és az ezzel ellentétes jogi álláspontot elfoglaló bírósági döntést jogszerűtlennek tartja, olyan jogértelmezési és jogalkalmazási vita, amely a hatóság oldalán nem alapjogi, hanem kizárólag hatáskör-gyakorlási kérdés.”

A Panasz ebben a vonatkozásban (i) tartalmilag az Indítványozó hatásköre gyakorlásának korlátozását sérelmezi, és az Abtv. 27. § (1) bekezdése, az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja és az Abtv. 55. § (4a) bekezdése alapján nem befogadható (lásd az alábbi 4.3.1. szakaszt).

Amennyiben a Panasz tartalmilag alapjogsértésre vonatkozna, úgy (ii) a Panasz az Indítványozó „bíróshoz forduláshoz való jogának” megsértését állítja, azonban nem mutatja be, hogy az állítólagos alapjogsérelem miként befolyásolta érdemben a Kúria Végzést, vagy milyen alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel, ezért a Panasz az Abtv. 29. §, az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja és az Abtv. 52. § (4) bekezdése alapján nem befogadható (lásd alább a 4.3.2. szakaszt).

Ezen túlmenően (iii) az Indítványozó az Fttv. kapcsán „a jogalkalmazás egységességéhez való joga” sérelmét is állítja, azonban ilyen alapjog valójában nem létezik, ami miatt a Panasz nem meríti ki a határozott kérelem követelményét és az Abtv. 27. § (1) bekezdése, valamint 52. § (1b) bekezdés d, e) pontja alapján nem befogadható (lásd alább a 4.3.3. szakaszt).

Végül (iv) az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogának állítólagos megsértésével kapcsolatban tett állítása körében sem mutatta be, hogy az állítólagos jogsértés hogyan befolyásolta érdemben a megtámadott Kúria Végzést, illetve hogy az miért vetne fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, ezért az Abtv. 29. §, az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja és az Abtv. 52. § (4) bekezdése alapján nem befogadható (lásd alább 4.3.4. szakaszt).

Mindezek alapján kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Panasznak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére vonatkozó részeit is utasítsa vissza.

4.3.1 A Panasz az Indítványozó hatáskörének korlátozását sérelmezi, ennek kapcsán a befogadhatósági feltételek nem állnak fenn

Az Indítványozó a Kúria Végzést azzal a céllal támadja hogy a Jogegységi Panasz útján a Kúria Ítélet felülvizsgálatát kérhesse. Ennek megfelelően a Panasz gyakorlatilag az Indítványozó hatáskörének korlátozását kifogásolja. A Végzés miatt ugyanis nincs mód a Jogegységi Panasz érdemi elbírálására, így az Indítványozó a jogegységi eljárás keretében sem tud érvényt szerezni a saját, az Fttv-vel kapcsolatos jogértelmezésének és jogalkalmazási gyakorlatának (ami az Ingyenességre utaló Állítás jogellenességének megállapítására irányult). Az Fttv. alkalmazása során az Indítványozó azonban törvényi hatáskörét gyakorolja.¹⁴ Az Abtv. 55. § (4a) bekezdése alapján közhatalmat gyakorló indítványozó (GVH) hatásköre korlátozását kifogásoló indítványának érdemi elbírálására csak akkor kerülhet sor, ha a támadott döntés az indítványozó (i) működésének súlyos zavarát eredményezi; vagy (ii) valamely, Alaptörvényben foglalt hatáskörét sérti. A jelen ügyben egyikről sincs szó.

¹⁴ Az Fttv. 10. § (3) bekezdése: „(3) A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a Gazdasági Versenyhivatal jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.”

Az Alkotmánybíróság következetesen alkalmazza az Abtv. 55. § (4a) bekezdésében foglalt speciális befogadhatósági kritériumokat¹⁵, mert „*ez a feltétel akadályozza meg, hogy az érintett intézmények minden peresztés esetén az Alkotmánybírósághoz forduljanak.*”¹⁶

Ennek során az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy a közhatalmat gyakorló indítványozó hatáskörét az Alaptörvény rögzíti-e. Abban az esetben, amennyiben az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a közhatalmat gyakorló indítványozó hatásköre az Alaptörvényből ered, akkor a panasz vonatkozó részét befogadhatónak nyilvánítja (lásd például a 3110/2022. (III.23) számú AB határozat 22. pontjában a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság hatásköréről).¹⁷ Amennyiben ez a feltétel nem teljesül, az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy a megtámadott határozat (esetünkben a Kúria Végzés) alkalmas-e arra, hogy súlyos zavart okozzon a közhatalmat gyakorló indítványozó működésében (lásd a 3458/2020 (XII.14). számú AB végzés 16. pontját).¹⁸

Az Alkotmánybíróság már visszautasította az Indítványozó mint közhatalmat gyakorló szerv egy korábbi Panaszát azon az alapon, hogy az Indítványozó hatásköre nem az Alaptörvényből ered, valamint azért, mert az Indítványozó nem tudta bizonyítani, hogy a megtámadott bírósági határozat az Indítványozó működésének súlyos zavarát eredményezte volna. Ebben az ügyben az Indítványozó a Kúria azon határozatát támadta, amely egy GVH határozatot módosított és semmisített meg a kiszabott bírság vonatkozásában. Az Indítványozó panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, azzal érvelve,

¹⁵ 3176/2021 (IV. 30.). számú AB végzés [57] pontja: „Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont második fordulatára alapított panasz-elem tekintetében továbbá az Abtv. 55. § (4a) bekezdésére mint speciális befogadhatósági feltételre is figyelemmel kellett lenni.”

¹⁶ Lásd az Abtv. 55. § (4a) bekezdését módosító törvényjavaslat indoklását, amelyet az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvényként fogadtak el.

¹⁷ 3110/2022 (III.23). számú AB határozat [22] pontja: „Az Alaptörvényben kijelölt feladat a vizsgált esetben nem választható el az Alaptörvényből fakadó hatáskörtől, mivel az indítványozó alaptörvényi feladatát a sarkalatos törvényben foglalt hatáskörein keresztül tudja ellátni. Ezért az Abtv. 55. § (4a) bekezdés b) pont szerinti feltétel teljesül. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a (4a) bekezdés a) pont szerinti feltétel is teljesül, mivel a támadott bírói döntésekben foglalt jogértelmezés a vizsgált esetben az indítványban foglaltak alapján alkalmas arra, hogy az indítványozó Alaptörvényben kijelölt feladatának hatékony ellátását akadályozza, ezért az indítványozó működésének súlyos zavarát eredményezze (az Alaptörvényben biztosított alapjog védelme érdekében történő beavatkozási lehetőségét jelentősen elnehezítse). Az indítványozó tevékenysége fennakadását okozza, ha nem rendelheti el hivatalból a nagyszámú, jogellenesen kezelt adat törlését, ha jelentős számú érintett (az érintettek sokasága) jogainak védelme érdekében indít eljárást. Mindezek alapján az indítvány érdemi elbírálásának a fenti okból nincs akadálya.”

¹⁸ 3458/2020 (XII.14). számú AB végzés [16] pontja: “Megállapítható, hogy az Abtv. 55. § (4a) bekezdés b) pontjában írt eset nem áll fenn, mivel az indítványozó GVH hatáskörét nem az Alaptörvény szabályozza. Az Abtv. 55. § (4a) bekezdés a) pontjába foglaltakat pedig – azt, hogy a támadott bírósági döntés a GVH működésének súlyos zavarát eredményezné – az indítvány nem támasztja alá.”

hogy a Kúria döntése jogértelmezési szempontból önkényes volt, és így sértette az Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése által biztosított tisztességes eljáráshoz való jogát. Az Alkotmánybíróság visszautasította az Indítványozó alkotmányjogi panaszát, megállapítva, hogy az az Indítványozó hatáskörével kapcsolatos, és így a panasz befogadása az Abtv. 55. § (4a) bekezdésében foglalt feltételekhez kötött, amelyek közül egyik sem teljesült. Fontos kiemelni, hogy az Alkotmánybíróság azt is kimondta, hogy “[a] hatóság a szankció alkalmazását felülbíró bírói döntés érdemét még az Alaptörvény XXVIII. cikkén keresztül sem támadhatja alkotmányjogi panasszal. Önmagában ugyanis az, hogy a hatóság a szankció határidőn túli kiszabását jogszerűnek és az ezzel ellentétes jogi álláspontot elfoglaló bírói döntést jogszerűtlennek tartja, olyan jogértelmezési és jogalkalmazási vita, amely a hatóság oldalán nem alapjogi, hanem kizárólag hatáskör-gyakorlási kérdés.”¹⁹

A fenti érvelés a jelen esetben is helytálló. A Panasz az Indítványozó hatáskörgyakorlására vonatkozik – és ahogyan azt az Alkotmánybíróság korábban megállapította – jelen esetben nem teljesül az Abtv. 55. § (4a) bekezdésének egyik feltétele sem, így a Panasz nem befogadható.

A Panasz egyébként említés szintjén sem foglalkozik az Abtv. 55. § (4a) bekezdésében előírt feltételekkel, így nem állítja, hogy a Kúria végzése súlyos (vagy bármilyen) zavart okozna az Indítványozó működésében, és azt sem, hogy az Indítványozó hatásköre Alaptörvénybe lenne foglalva (a 3458/2020. (XII. 14.) számú AB végzésben az Alkotmánybíróság már rögzítette, hogy a GVH hatásköre nem Alaptörvénybe foglalt). Ezért a Panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állítólagos sérelme kapcsán nem felel meg az Abtv. 55. § (4a) bekezdésében foglalt befogadhatósági feltételeknek.

A teljesség kedvéért jelezzük, hogy a Panasz ezen része egyéb befogadhatósági feltételeket sem teljesít, így nem felel meg (i) az Abtv. 27. § (1) bekezdésének, mivel a Panasz nem fejt ki, hogy a Kúria Végzés mennyiben sérti az Indítványozó Alaptörvényben meghatározott hatáskörét. A Panasz (ii) az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglalt határozott kérelem követelményét sem teljesíti, mivel nem tartalmaz arra vonatkozó indokolást, hogy a sérelmezett Kúria Végzés a hatáskörgyakorlás korlátozása kapcsán miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.

Mindazonáltal amennyiben a tisztelt Alkotmánybíróság a mienkkel ellentétes álláspontra helyezkedve arra a következtetésre jutna, hogy a Panasz tartalmilag nem az Indítványozó hatásköre gyakorlásának korlátozását, hanem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből eredő tisztességes eljáráshoz való joga sérelmét kifogásolja, úgy az alábbiakban részletesen kifejtjük, hogy álláspontunk szerint a Panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés sérelmét állító része ebben az esetben sem befogadható.

4.3.2 Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított, “bírószághoz való fordulás” jogának állítólagos sérelme kapcsán a Panasz nem teljesíti a befogadási kritériumokat

¹⁹ 3458/2020 (XII.14). számú AB végzés [15] pontja.

Az Alkotmánybíróság korábbi döntései során többször is kifejezésre juttatta, a bírósághoz való fordulás joga az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdéséből fakadó tisztességes eljáráshoz való jog (*right to a fair trial*) egyik részjogosítványa.²⁰ A felhívott jog garantálja a jogosult számára a bírósági eljárás megindításának lehetőségét, valamint azt is biztosítja, hogy a jogosult az eljárásban a fél pozíciójában részt vegyen. Ez egyúttal azt a kötelezettséget is keletkezteti a bíróságok oldaláról, hogy az eléjük tárt jogvitákat érdemben, végrehajtható határozattal elbírálják, és lehetőséget biztosítsanak arra, hogy a döntés alapjául szolgáló tényállással és egyéb jogi kérdésekkel kapcsolatban a jogosultak nyilatkozatokat tegyenek.²¹ Más szóval az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése arra vonatkozó kötelezettséget keletkeztet az állam oldaláról, hogy – egyebek között – a magánjogi jogosultságok és kötelezettségek elbírálására jogi fórumot biztosítson.²²

Ezen ponton fontos megjegyezni, hogy az Alkotmánybíróság kiforrott gyakorlata értelmében az indítványozó csak akkor hivatkozhat sikeresen alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó bírósághoz való fordulás jogának sérelmére, ha az állam súlyos mértékben elmulasztotta a fent említett kötelezettségének teljesítését.²³ A teljesség igénye nélkül az

²⁰ Lásd pl. a 3124/2015. (VII. 9.) AB határozat 35. bekezdését: *“Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése magában foglalja a bírósághoz fordulás jogát {36/2014. (XII. 18.) AB határozat, Indokolás [66]} mely nem egyszerűen azt jelenti, hogy valaki kérelemmel fordulhat a bírósághoz és ezzel megindíthatja a bírósági eljárást, ha valamely joga vagy kötelezettsége vitássá válik, hanem hogy a jogvitát a bíróság érdemben bírálja el és arról érdemben, végrehajtható határozatával, végérvényesen dönt”*. Ezen megállapítások később megerősítésre kerültek többek között az alábbi ügyszámú ügyekben: 30/2014. (IX. 30.) AB határozat 78. bekezdése, 24/2018. (XII. 28.) AB végzés 18. bekezdése, 3254/2019. (X. 30.) AB végzés 18. bekezdése, 3003/2022. (I. 13.) AB végzés 58. bekezdése.

²¹ Lásd: 59/1993 (XI. 29.) AB határozat III. szakaszának 2. pontját: *“A bírósághoz való fordulás alapvető joga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, „elszenvedői” a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogaikat és kötelességeiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt), és arra is, hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére”*.

²² Lásd: 59/1993 (XI. 29.) AB határozat III. szakaszának 1. pontját: *„Az Alkotmánynak ez a rendelkezése, az eljárási garanciákon túl, a bírósághoz fordulás jogát foglalja magában. Az alapvető jogból következően az államra az a kötelezettség hárul, hogy - egyebek között - a polgári jogi jogok és kötelezettségek (a polgári joginak tekintett jogviták) elbírálására bírói utat biztosítson. Ez a rendelkezés azonban - az Alkotmány 8. § (2) bekezdésére figyelemmel - nem jelent korlátozhatatlan alanyi jogot a perindításra.”* (kiemelés hozzáadva)

²³ Lásd: 935/B/1997. AB határozat IV. pontjának 1.1 bekezdését.: *„Az Alkotmány 57. § (1) bekezdésének a sérelme akkor lenne megállapítható, ha az orvoslás lehetősége egyáltalán nem lenne adott. A jogrendszer ilyen hiányai esetén van helye az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az alkotmányellenesség kimondásának. 63/1997. (XII. 11.) AB határozat, ABH 1997, 365. Ezzel szemben önmagában az a tapasztalat, hogy egy létező, a bírósági út igénybevételét biztosító - de azt időbeli korláthoz kötő - szabály alkalmazása egyes esetekben méltánytalan, vagy*

Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata során a fenti kötelezettség súlyos megszegéseként azonosította az alábbi eseteket: (i) egy olyan Kúria határozatot, amely bárminemű indoklás nélkül figyelmen kívül hagyta az érdemi érvelést, annak ellenére, hogy nem állt fent semmilyen visszautasítási ok;²⁴ ii) egy olyan bírósági jogértelmezést, amely kizárta az indítvány jogi képviselőkön keresztül történő előterjesztését (mivel a vonatkozó eljárási törvényt az eljáró bíróság tévesen úgy értelmezte, hogy csak a sértett terjesztheti elő a magánindítványt);²⁵ (iii) egy olyan Kúria határozatot, amely úgy utasított el egy keresetet, hogy az egyik eshetőleges kereseti kérelmet korábban egyetlen bírósági fórum sem bírálta el;²⁶ illetve (iv) egy olyan bírósági határozatot, amely az eset összes körülményének érdemi vizsgálata

akár igazságtalan eredményre vezethet, még nem jelenti az alapjog szükségtelen és aránytalan korlátozását.”
(kiemelés hozzáadva)

²⁴ lásd: 18/2019. (VI. 12.) AB határozat, [15] *A többi anélkül utasította el, hogy ennek indokát adta volna. Az érdemi érvelés figyelmen kívül hagyásával a Kúria megsértette a kereseti kérelem kimerítésének kötelezettségét, ezért a támadott határozat a jogorvoslathoz való jogot, valamint a bírósághoz fordulás jogát, és így a tisztességes eljáráshoz való jogot sérti. A Kúria az indítványozónak az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit nem vizsgálta meg kellő alaposítással, ezért a támadott határozat az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Az Alkotmánybíróság azt is megfogalmazta, hogy az ügy bíróságok általi érdemi tárgyalása és elbírálása történeti alkotmányunk egyik vívmánya, és a bírói felülvizsgálat „alkotmányosan nem korlátozódhat a jogszerűség pusztán formális szempontok szerinti [...] vizsgálatára” {25/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [17]}. A Kúria azzal, hogy a kérelmet az Alkotmánybíróság döntésére való pusztán hivatkozással utasította el, a felülvizsgálati eljárást formális szempontok vizsgálatára szűkítette, amely így az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait sérti.”* (kiemelés hozzáadva)

²⁵ Lásd: 3298/2021. (VII. 22.) AB határozat 32. bekezdését: „A fenti bírósági döntések vizsgálata során az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a másodfokú bíróság kifejezetten azt az értelmezést fogadta el, hogy magánindítvány előterjesztésére a sértettnek kizárólag személyesen, képviselő igénybevétele nélkül van lehetősége. Ez a megszorító értelmezés a jelen határozat IV/2. pontjában (Indokolás [18]) kifejtettek szerint - az igazságügyi miniszternek a jelen ügyhöz írt álláspontjával egyetértve - nem következik sem a Btk. és a Be. szövegéből, sem nem támasztható alá a jogszabály céljával, amelyet az Alaptörvény 28. cikkében kiemelt jogértelmezési szempontként rögzít (megjegyzendő, hogy a másodfokú bíróság egyéb jogértelmezési módszerrel sem támasztotta alá a konklúzióját). A magánindítvány képviselő útján történő előterjesztését kizáró értelmezés ugyanakkor korlátozza a magánvádlóként fellépni kívánó sértettet - a jelen határozat IV/1. pontjában (Indokolás [16] és köv.) kifejtettek szerint - megillető bírósághoz fordulás jogát, amelyet a XXVIII. cikk (1) bekezdése garantál. A másodfokú bíróság vizsgált végzése az ügynek ezt az alapjogi vonatkozását nem ismerte fel, a bírósághoz fordulás jogát mint alapjogi részjogosítványt szükségtelenül, sőt lényegében indokolatlanul korlátozta, amivel a konkrét ügyben az indítványozók e jogának gyakorlását egészében meg is hiúsította.”

²⁶ Lásd: 24/2018. (XII. 28.) AB határozat 23. bekezdését: “Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy amikor a Kúria felülvizsgálati ítéletében a jogerős közbenső ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú közbenső ítéletet megváltoztatta és a keresetet elutasította, ezáltal az indítványozó keresetét akként utasította el jogerősen, hogy az eshetőleges kereseti kérelmének egyik elemét egyetlen bírói fórum sem bírálta el érdemben. Mindez azt jelenti, hogy a Kúria ilyen tartalmú döntése ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező bírósághoz fordulás joga elvi tartalmával. A Kúria ítéletében ugyanis nem az elsődleges kereseti kérelem, hanem a kereset egészének alaptalanságát állapította meg. Az ügyben eljárt

nélkül fosztotta meg az indítványozót azon alapvető jogától, hogy büntetőeljárást kezdeményezzen a neki okozott kár kapcsán.²⁷

Amint az a fentiekből egyértelműen következik, ahhoz, hogy a XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó bírósághoz való fordulás jogának megsértése miatt az alkotmányjogi panaszt befogadható legyen, az indítványozónak olyan súlyos jogalkalmazási hibát kell elszenvednie, amely ténylegesen megakadályozta abban, hogy az állam által garantált bírósági fórumhoz hozzáférhessen, vagy hogy az ügyében érdemben döntés születhessen. Amint azt az Alkotmánybíróság több alkalommal is kifejezésre juttatta,²⁸ a bírósághoz való fordulás joga nem jelent korlátozhatatlan jogot az eljárás megindítására: "**önmagában az a tapasztalat, hogy egy létező, a bírósági út igénybevételét biztosító (...) szabály alkalmazása egyes esetekben méltánytalan, vagy akár igazságtalan eredményre vezethet, még nem jelenti az alapjog szükségtelen és aránytalan korlátozását.**"²⁹ (kiemelés tőlünk).

A Panasz azonban nem tartalmazza, hogy a "bírósághoz való fordulás" jogát pontosan hogyan sértette a Kúria Végzés, mivel az Indítványozó csak a Kúria Végzés jogértelmezési kérdésből fakadó állítólagos jogellenességével kapcsolatos álláspontját fejt ki.

Semminemű jogértelmezési tévedés sem történt jelen alkotmányjogi panasszal támadott Kúria Végzés meghozatala során. Ahogy a Panasz is tartalmazza, az Indítványozónak a közigazgatási per során elsőfokon és a felülvizsgálat során is volt alkalma arra, hogy a Határozat jogszerűségét megvédje.

első- és másodfokú bíróságok ugyanakkor az ítéletük indítványozó számára kedvező tartalmából következően, a régi Pp. szabályainak és a következetes bírói gyakorlatnak megfelelően kizárólag az elsődleges kereseti kérelemről dönthettek. Miközben a Kúria ítéletében is rögzítette, hogy a felülvizsgálati eljárás keretében nincs lehetősége az eshetőlegesen megfogalmazott másodlagos kereseti kérelem érdemi vizsgálatára, arra azonban a régi Pp. rendelkezései is kétséget kizáróan lehetőséget biztosítottak volna a Kúria számára, hogy olyan tartalmú felülvizsgálati ítéletet hozzon, amely lehetővé teszi a másodlagos kereseti kérelem alsóbb fokú bíróságok általi érdemi megvizsgálását. Ennek az Alaptörvényből is következő kötelezettségének a Kúria azonban nem tett eleget."

²⁷Lásd: 3384/2018. (XII. 14.) AB határozat 72. bekezdését: "*Annak következtében, hogy az indítványozó sértetti minőségének a hiányát a bíróságok a törvényi tényállás és a konkrét eset összes körülményének az érdemi vizsgálata nélkül állapították meg, az eljárási törvény olyan rendelkezéseinek az alkalmazását mulasztották el, amelyek az indítványozó számára alapvető jogot közvetítettek, a bírósághoz fordulás jogának az érvényesülését garantálták.*"

²⁸ Először a korábban is idézett 59/1993 (XI. 29.) AB határozatban.

²⁹ Lásd: 935/B/1997. AB határozat IV. pontjának 1.1 bekezdését.: "*Az Alkotmány 57. § (1) bekezdésének a sérelme akkor lenne megállapítható, ha az orvoslás lehetősége egyáltalán nem lenne adott. A jogrendszer ilyen hiányai esetén van helye az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az alkotmányellenesség kimondásának. 63/1997. (XII. 11.) AB határozat, ABH 1997, 365.. Ezzel szemben önmagában az a tapasztalat, hogy egy létező, a bírósági út igénybevételét biztosító - de azt időbeli korláthoz kötő - szabály alkalmazása egyes esetekben méltánytalan, vagy akár igazságtalan eredményre vezethet, még nem jelenti az alapjog szükségtelen és aránytalan korlátozását.*" (kiemelés hozzáadva)

Másodszer, a Kúria Végzés kifejezetten rögzíti, hogy a Jogegységi Panasz azért nem alkalmas további vizsgálatra, mivel a panaszos nem teljesítette az Itv. illetékmentességet rendező 5. §-ának nagyon is egyértelmű előírásait, amely a Bszi. 41/C. § (6) bekezdés c) pontja értelmében a jogegységi panasz hiánypótlási felhívás kiadásának mellőzésével járó visszautasításának következményét vonja maga után. Az Alkotmánybíróság fent ismertetett gyakorlata alapján egy ilyen egyértelmű előírást tartalmazó követelmény alkalmazására alapított alkotmányjogi panasz nem lehet befogadható. Ahogyan ugyanis az Alkotmánybíróság a 935/B/1997. számú határozatában (az 59/1993. számú AB határozatra hivatkozva) megállapította, önmagában az a tény, hogy egy meglévő, bírósághoz út igénybevetését biztosító szabály alkalmazása bizonyos esetekben igazságtalan vagy akár méltánytalan eredményre vezethet, nem jelenti a bírósághoz való fordulás jogának szükségtelen és aránytalan korlátozását.

A Panasz a bírósághoz való fordulás jogának állítólagos sérelme kapcsán azért is teljesen mértékben alaptalan, mert a Kúria Végzés szabályos jogegységi panasz eljárás során keletkezett. A Kúria felülvizsgálta, értékelte a benyújtott Jogegységi Panaszt, majd végleges döntésével azt visszautasította, mert a fent hivatkozott törvényi feltétel (illetékfizetés) nem teljesült. A Panaszból nem tűnik ki, hogy a Jogegységi Panasz tekintetében a Panaszosnak miért sérült a bírósághoz forduláshoz való joga (hiszen a Jogegységi Panaszt bírói fórum szabályos eljárás keretében elbírált), valamint az sem, hogy az állítólagos jogsérelem a Kúria Végzés érdemét mennyiben érintette. A Jogegységi Panaszt a megfelelő bírói fórum bírálta el (egyébként azt követően, hogy előzőleg a Jogegységi Panasszal támogatott Határozat jogszerűségének kérdését két másik bírói fórum is megvizsgálta).

A Panasz azt sem fejt ki, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése által biztosított bírósághoz való fordulás jogának állítólagos sérelme mennyiben jelent a jelen esetben önálló alapjogsérelemet az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének (jogorvoslathoz való jog) megsértésében megnyilvánuló állítólagos alapjogsérelemhez képest (amely tekintetében a Panasz az alább kifejtett okok miatt szintén alaptalan).

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint amennyiben a Panasz nem tartalmaz határozott kérelmet, úgy az nem befogadható³⁰, hiszen az Abtv. 52. §-a határozott kérelemre vonatkozó befogadhatósági feltételek teljesítésének hiánya visszautasítási ok.³¹ Az Alkotmánybíróság kifejtette,

³⁰Lásd pl.: a 3245/2013. (XII. 21.) AB végzés 10. bekezdését: *“Az Alkotmánybíróság megállapította tehát, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasz nem tartalmaz határozott kérelmet, így az nem befogadható”* és a 3037/2013. (II. 12.) AB végzés 8-9. bekezdését: *“Az indítvány ezen felül nem felel meg az Abtv. 52. § (1) bekezdése f) pontjában írt követelménynek sem, mert nem tartalmaz kifejezett kérelmet a jogszabályi rendelkezések megsemmisítésére vonatkozóan, valamint nem jelöli meg az Abtv. 52. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, az Alkotmánybíróság hatáskörét megállapító törvényi rendelkezést.”*

³¹ Lásd pl.: 3005/2015. (I. 12.) AB végzés 11. bekezdését: *“Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasz nem tartalmaz határozott kérelmet, így az nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés szerinti valamennyi követelménynek, ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (1) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította”* vagy a 3271/2014. (XI. 4.) AB végzés 11. bekezdését: *“Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasz nem tartalmaz határozott kérelmet, így az nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e)*

hogy az Abtv. 52. §-a alkalmazásában nem elegendő az Alaptörvény rendelkezéseinek pusztá felsorolása, hanem a panaszban meg kell indokolni, hogy a támadott határozat miért és milyen okból sérti az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseit. Az Alkotmánybíróság kifejezésre juttatta továbbá, hogy ahhoz, hogy a panaszt érdemben el lehessen bírálni, a panasznak megfelelő indokolást és érvelést kell tartalmaznia arra vonatkozóan, hogy a támadott határozat az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseit milyen okból sérti.³² A Panasz azonban ilyen jellegű indokolást és érvelést álláspontunk szerint nem tartalmaz.

A Panasz nem mutatja be azt sem, hogy az állítólagos alaptörvény-ellenesség érdemben befolyásolta volna a Kúria Végzést, sem azt, hogy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel.

A fentiek következtében tehát a Panasznak a bírósághoz való fordulás jogának állítólagos megsértésével kapcsolatos része teljes egészében befogadhatatlan, mert nem teljesíti az Abtv. 29. §, 52. § (1b) bekezdés e) pontja, illetve az 52. § (4) bekezdésében foglalt befogadhatósági kritériumokat.

4.3.3 A „jogalkalmazás egységességéhez fűződő jog” állítólagos sérelme kapcsán a Panasz nem teljesíti a befogadási kritériumokat

A Panasz 15. oldalán az Indítványozó azt állítja, hogy a Jogegységi Panaszt visszautasító Kúria Végzés megfosztotta őt attól az alapvető jogától, hogy peres félként jogegységi panasz útján kikényszerítse az egységes jogalkalmazást. A Panasz ennek alátámasztásaként azt állítja, hogy a Kúria Végzés azzal, hogy az Itv. 5. §-át alkalmazta, teret engedett annak, hogy az Fttv. kapcsán a Kúria részéről – az Indítványozó szerint – a korábbiaktól eltérő értelmezési gyakorlat maradjon hatályban, ami megfosztotta az Indítványozót attól a jogától, hogy az Fttv. egységes alkalmazást kikényszerítse.

Az Alkotmánybíróság következetes joggyakorlata szerint azonban a bírói gyakorlat egységességének biztosítása nem az Alkotmánybíróság, hanem a bíróságok, különösen a Kúria feladata. Az Alkotmánybíróság ugyanis megállapította, hogy:

pontja szerinti követelménynek, ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (1) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.”

³² Lásd a 34/2014. (XI. 14.) AB végzés 212. pontját.: *“Indokolás hiányában a kérelem nem felel meg határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének, annak elbírálására nincs lehetőség. Az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek pusztá felsorolása ugyanis nem ad kellő alapot az alkotmányossági vizsgálat lefolytatására, az indítványban azt is meg kellett volna jelölni, hogy a Tv. az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseit milyen okból sérti. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ennek hiányában az indítvány - a tartalmi követelményeknek meg nem felelő volta miatt - nem bírálható el. Az Alkotmánybíróság ezért ezeket az indítványi elemeket az Abtv. 64. § d) pontja alapján visszautasította.”* Az Alkotmánybíróság ezen megállapítása később ismételt megerősítésre kerültek többek között az alábbi ügyszámú ügyekben: 3175/2021. (IV. 30.) AB végzés 18. bekezdése, 3480/2020. (XII. 22.) AB végzés 24. bekezdése, 3301/2021. (VII. 22.) AB végzés 24. bekezdése, 3157/2017. (VI. 21.) AB végzés 24. bekezdése

„Az Alkotmánybíróság az indítványozó azon állításával kapcsolatosan, miszerint a Kúria döntése ellentmond az egységes bírói gyakorlatnak, rámutat arra, hogy az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése értelmében kifejezetten a Kúria - és nem pedig az Alkotmánybíróság - feladata, hogy biztosítsa a bíróságok jogalkalmazásának egységét. Ennek megfelelően önmagában az nem alkotmányossági kérdés és ekként az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét sem vetheti fel, hogy a bíróságok hasonló ügyekben hasonló vagy eltérő döntéseket hoznak-e, a jogegység biztosítása ugyanis, ha annak szükségessége felmerül, a bíróságokra kötelező jogértelmezés keretében a Kúria feladata.” (kiemelés tőlünk)³³

A bíróságok jogalkalmazási egységességének biztosítását az Alkotmánybíróság még az alapjogokra tekintettel sem vonhatja el a Kúriától, hiszen az Alkotmánybíróság csupán a jogszabályok értelmezési tartományának alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem keletkeztet arra való jogosultságot, hogy az állítólagosan jogsértő jogalkalmazás esetében beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe.³⁴

Ezen túlmenően valójában az „jogalkalmazás egységességéhez fűződő jog” valójában nem létezik, ilyen alapjog nincs. Ezt korábbi döntéseiben az Alkotmánybíróság többször is megerősítette, mikor kifejezésre juttatta, hogy a Kúria egységes jogértelmezési kötelezettségét rögzítő Alaptörvény 25. cikkének (3) bekezdése nem biztosít alapjogot, ezáltal a jogbiztonság sérelme alapjogsérelmet sem alapozhat meg³⁵, így alkotmányjogi panasz az Alaptörvény e passzusára sikeresen nem alapítható.

³³ 3144/2019 (VI.13.) AB végzés 19. bekezdése

³⁴ 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés 14-15. bekezdése: “[14] A bírósági joggyakorlat egységének biztosítása sem az Alkotmánybíróság, hanem a bíróságok, kiemelten pedig a Kúria feladata [Alaptörvény 26. cikk (3) bekezdése, bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény III. fejezete], ezt az Alkotmánybíróság a jogbiztonságra és az alapjogokra figyelemmel sem vonhatja magához. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban **nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti „szuperbíróság” szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.**

[15] **A bírósági jogértelmezésnek, jogalkalmazásnak közvetlenül kell valamely Alaptörvényben biztosított jog sérelmére vezetnie, nem pedig azáltal, hogy eltér bíróságok más ügyekben hozott döntéseitől.** A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza. Ugyanezen okokból nem lehet hivatkozni a hátrányos megkülönböztetés tilalmára sem.”

³⁵ Lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés 3. bekezdése: “Az indítványozó a jogbiztonság sérelmére az **egységes bírói jogalkalmazás** sérelmével összefüggésben hivatkozott, amely azonban **nem minősül Alaptörvényben biztosított jognak, és így konkrét alapjogsérelmet sem alapozhat meg.** A Kúria feladatait rögzítő, az egységes bírói jogalkalmazás követelményéről rendelkező alaptörvénybeli szabály sem tekinthető az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának, így az alkotmányjogi panasz ebben a részében nem felel meg a befogadhatóság

A Panasz így nem mutatja be, hogy az Indítványozó által az egységes jogértelmezéshez kapcsolódóan hivatkozott „alapvető jog” mennyiben volna az Alaptörvény által védett alapjog, mi több, meg sem jelöli ezzel kapcsolatban az állítólagosan megsértett Alaptörvényi rendelkezést. Nem mutatja be azt sem, hogy a Kúria Végzésben alkalmazott jogértelmezés mennyiben tér el a korábbi értelmezési gyakorlattól (figyelemmel arra is, hogy ezen „alapjogsérelem” kapcsán a kizárólag a Panasszal nem támadott Kúria Ítélet és a korábbi kúriai gyakorlat állítólagos eltérésére hivatkozik).

A fentiek alapján a Panasz ezen része is alkalmatlan az érdemi vizsgálat lefolytatására, hiszen az Abtv. 27. § (1) bekezdésében, illetve az 52. § (1b) bekezdés d) és e) pontjában foglalt befogadhatósági felételek egyikét sem teljesíti.

4.3.4 Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított, tisztességes eljáráshoz való jog állítólagos sérelme kapcsán Panasz nem teljesíti a befogadási kritériumokat

A Panasz a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog kapcsán jogértelmezéssel kapcsolatos követelményeket említ (Panasz 14. oldalán), valamint álláspontja szerint a Jogegységi Panaszt visszautasító Kúria Végzés "kirívó jogértelmezési hibán" alapult (lásd a Panasz 15. oldalát). Valójában azonban még abban az esetben sem lenne a Panasz befogadhatónak minősíthető, ha a Kúria Végzés meghozatala során a Kúria Jogegységi Tanácsa valóban jogértelmezési hibát követett volna el (amit az Indítványozó nem támasztott alá, és amit vitatunk). Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata teljesen egyértelmű iránymutatásként szolgál ezen esetekre, hiszen több alkalommal is megerősítette, hogy a jogértelmezés kirívó hibája csak kivételes esetekben vezethet a tisztességes eljáráshoz való jog megsértéséhez. A testület kifejezésre juttatta, hogy *"a bírói jogértelmezés kirívó - alapjogi relevanciát elérő - hibája csak akkor merülhet fel, ha a bíróság a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem veszi figyelembe és az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolja meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazza"*.³⁶ (kiemelés tőlünk)

Alkotmánybíróság imént ismertetett döntései szerint tehát a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog megsértésének egyik előfeltétele a *contra legem* jogalkalmazás. A Panasz azonban éppen ennek ellenkezőjét kifogásolja: azt rója fel a Kúria Jogegységi Tanácsának, hogy az Itv. 5. §-ának

Abtv. 52. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt törvényi követelményének." (kiemelés hozzáadva), ezen megállítások később megerősítésre kerültek pl. a 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés 4. bekezdésében.

³⁶ Lásd: 20/2017. (VII. 18.) AB határozat 29. bekezdése: *"Az Alkotmánybíróság e megállapításokat irányadónak tekintette a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben, és elismerte, hogy a contra legem jogalkalmazás a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére vezethet. Ennek megállapításának azonban kivételes esetben lehet helye, és a bírói jogértelmezés kirívó - alapjogi relevanciát elérő - hibája csak akkor merülhet fel, ha a bíróság a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem veszi figyelembe és az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolja meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazza"*. Ezen megállapítás később megerősítésre került a 3295/2019. (XI. 18.) AB végzés 38. bekezdésében, illetve a 3006/2021. (I. 14.) AB végzés 22. bekezdésében.

rendelkezését szó szerint alkalmazta, és *nem mellőzte* az Itv. azon rendelkezését, amely egyértelműen megköveteli, hogy a panaszt benyújtók a törvényi feltételek teljesüléséről (azaz az üzleti tevékenység folytatásának hiányáról) nyilatkozatot tegyenek, melynek elmulasztása a Bszi. 41/C. § (6) bekezdés c) pontjában meghatározott jogkövetkezményt vonja maga után. A Panasz 15. oldalán az Indítványozó lényegében azzal érvel, hogy a Kúriának hivatalból kellett volna tájékozódnia az indítványozó alapító okiratának tartalma felől, abból következtetnie kellett volna arra, hogy az Indítványozónak volt-e vállalkozásból származó jövedelme, majd ezzel a következtetéssel hivatalból kellett volna pótolnia az Itv. által előírt nyilatkozatot. Mindezt úgy, hogy az Indítványozó nem jelöl meg olyan jogszabályt, amely a Kúria Jogegységi Tanácsát erre feljogosítaná, vagy arra kötelezné, miközben egyértelműen megállapítható, hogy az Itv. 5. § (3) bekezdése az említett nyilatkozat kapcsán a Jogegységi Panaszt benyújtó Indítványozót terheli kötelezettség, nem pedig a Jogegységi Panaszt elbíráló Kúriát.

Az Indítványozó állításával ellentétben egyértelmű, hogy a Kúria Végzés nem tartalmaz az Alkotmánybíróság gyakorlata által megkövetelt feltételrendszernek megfelelő "kirívó bírói jogértelmezési hibát", amely akár potenciálisan is alapjog sérelmet vethetne fel. A Panasz továbbá nem támasztja alá azt az állítást, hogy a Kúria tévesen alkalmazta az Itv. 5. §-át, és nem tartalmaz semmilyen alkotmányosan értékelhető indokolást vagy magyarázatot arra vonatkozóan sem, hogy ennek következtében miért sérült volna az Indítványozó fentebb említett alapjoga.

A fentiekre tekintettel a Panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglalt határozott kérelem követelményére vonatkozó befogadhatósági feltételnek. Hasonlóképpen a Panasz elmulasztotta bizonyítani, hogy az Abtv. 29. §-ában foglalt további befogadhatósági követelmények teljesültek volna, azaz az állítólagos jogsértés érdemben befolyásolta volna a Kúria Végzést, vagy hogy az ügy alapvető alkotmányossági jelentőségű kérdést vetne fel, aminek következtében a Panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (4) bekezdésében foglalt befogadhatósági kritériumnak sem.

4.4 Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének állítólagos sérelme kapcsán a Panasz nem teljesíti a befogadási kritériumokat

Az Indítványozó a jogorvoslathoz való jogának sérelmét azért állítja, mert „*a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a [Kúria Végzéssel] elmulasztotta felülvizsgálni a jogegységi szempontból panaszolt [Kúria Ítélet] számottevő eltérését az [redacted] től, illetőleg a Fővárosi Törvényszék 105.K.701.043/2020/14. sz. ítéletétől.*”³⁷.

A Panasz ezen részének lényege, hogy a Kúria Végzés az Indítványozó szerint fenntartotta az egységes jogértelmezés hiányát – ezzel kapcsolatban azonban az Indítványozó a „jogalkalmazás egységességéhez való jogának” állítólagos sérelmét állította, ld. a fenti, 4.3.2. pontot. Amint azt fent kifejtettük, ez a „jog” nem alapjog, és így nem képezheti alkotmányjogi panasz eljárás tárgyát.

³⁷ Panasz 12. oldala

Emellett a következőkben bemutatott kikristályosodott alkotmánybíróági gyakorlat szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése csupán a rendes jogorvoslatra terjeszti ki az alkotmányos védelmet, hiszen a jogorvoslati jog nem követeli meg a rendkívüli perorvoslati rendszer létét.³⁸ Ezért a rendkívüli jogorvoslati eljárások keretében hozott bírói döntések ellen benyújtott alkotmányjogi panaszokban az Alaptörvény felhívott rendelkezése jogalként nem szolgálhat. Következésképpen a Panasz Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének megsértésére vonatkozó állítása az Alkotmánybíróság joggyakorlatának figyelembevételével nem befogadható.

Az Alkotmánybíróság több alkalommal is egyértelműen kifejezésre juttatta, hogy az alkotmányosan garantált jogorvoslati jog csak rendes jogorvoslatokra terjed ki. A 36/2013 (XII. 5.) AB határozat 60. pontjában tett megállapításokat az Alkotmánybíróság a következőképp foglalta össze: „[a]z Alkotmánybíróság értelmezésében a jogorvoslati jog alapjog alkotmányos védelmi köre a rendes jogorvoslatokra terjed ki. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében meghatározott jogorvoslati jog csak azt a követelményt támasztja, hogy az első fokon meghozott érdemi bírói döntésekkel szemben magasabb fórumhoz lehessen fordulni, illetve a hatósági döntésekkel szemben biztosított legyen a bírói út”³⁹. Ezen értelmezést követve az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésére alapított panaszokkal kapcsolatban több határozatában következetesen megerősítette, hogy amennyiben az alkotmányjogi panasz nem rendes jogorvoslatra vonatkozik, az befogadhatatlan, mivel az állítólagos alaptörvény-sértés érdemben nem befolyásolja a bírói döntést, és nem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem (azaz nem teljesíti az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételeket). Ekörben hivatkozunk a 3419/2021. (X. 15.) AB végzés 17-18. pontjára, melyekben a testület azért minősítette az Abtv. 29. §-a alapján befogadhatatlannak az alkotmányjogi panaszt, mivel az felülvizsgálati eljárás, tehát rendkívüli jogorvoslati eljárás során hozott ítéletet támadott.⁴⁰

³⁸ Lásd: 3201/2017. (VII. 21.) AB végzés 13. bekezdése

³⁹ Lásd: 3212/2022. (V.11.) AB végzés 21. bekezdése

⁴⁰ 3419/2021. (X. 15.) AB végzés 17-18. pontjai: [17] Az indítványozó azon érveléssel összefüggésben, hogy a Kúria a felülvizsgálati ellenkérelem kézbesítésének elmaradásával összefüggésben megsértette az indítványozó jogorvoslati jogát, az Alkotmánybíróság azt emeli ki, hogy következetes gyakorlatának megfelelően az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslati jog a rendes jogorvoslatokra vonatkozik, és nem terjed ki a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra, így az indítványban kifejtettek nem hozhatóak összefüggésbe a felülvizsgálat során hozott bírói döntéssel {lásd például: 3356/2021. (VII. 28.) AB végzés, Indokolás [22]}.

[18] Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben nem fogalmaz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, és a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kételyt sem vet fel, ekként nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadási feltételek egyikét sem.

Jelen Panasz a Jogegységi Panaszt visszautasító Kúria Végzést támadja. A Kúria⁴¹ több alkalommal is kifejtette, hogy a jogegységi panaszeljárás nem rendes, hanem rendkívüli, jogegységet célzó, sui generis eljárásnak minősül, az Alkotmánybíróság pedig egy rendkívüli jogorvoslathoz, a felülvizsgálathoz hasonlította joghatásai tekintetében⁴².

Panaszában az Indítványozó nem tesz mást, mint érdemben vitatja a számára kedvezőtlen bírósági határozat (Kúria Végzés) tartalmát és jogszerűségét. Egy hasonló ügyben az Alkotmánybíróság kimondta, hogy amennyiben az indítványozó a jogorvoslathoz való jog állított sérelmén keresztül támad egy számára kedvezőtlen bírói döntést, és az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz relevánsnak tekinthető és érdemi vizsgálatra alkalmas alkotmányjogi érvelést, akkor a panasz nem befogadható és visszautasításnak van helye.⁴³

A 3223/2020. (VI. 19.) AB végzés 33. bekezdése a fentiek felül rögzíti, hogy a jogalkalmazási, illetve a bíróságok mérlegelési jogkörébe tartozó kérdésekre irányuló alkotmányjogi panaszok (mint pl. a jelen Panasz) érdemi alkotmányossági felülbírálatára a jogorvoslathoz való jog nem ad alapot, hiszen ezen panaszok csupán arra irányulnak, hogy egy, a bíróság által eldöntött jogkérdést az Alkotmánybíróság a bíróság álláspontjától eltérően értékelje.⁴⁴

⁴¹ A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának Jpe.I.60.011/2021/3. végzésének 20. bekezdése: "A Kúria jelen ügyben is rámutat arra, hogy a **jogegységi panaszeljárás** egy a Bsz-i-n alapuló, **rendkívüli, jogerő utáni, jogegységet célzó, sui generis eljárás**. A jogrendszer belső koherenciájának megteremtését szolgáló önálló eszköz. Jogorvoslati eljárás ugyan, de nem a per folytatása. Nem jelentheti a felülvizsgálati eljárás megismétlését, továbbá az abban szereplő indokolás felülmérlegelését. Nem működhet kvázi „szuper-felülvizsgálatként”." (kiemelés hozzáadva)

⁴² 3187/2022. (IV. 22.) AB végzés 22. bekezdése: "A jogegységi panasz alapján indult eljárásban ugyanis a jogegységi panasz tanács a támadott határozatot egészében vagy részben hatályon kívül helyezheti és a Kúriát új eljárásra és új határozat hozatalára utasíthatja. Ezen eljárási következmény lehetőségére figyelemmel a **jogegységi panasz eljárás joghatása hasonló a felülvizsgálati eljáráshoz, amelynek folyamatban létét az Ügyrend 32. §-a visszautasítási oknak tekinti.**" (kiemelés hozzáadva)

⁴³ 3272/2018. (VII. 20.) AB végzés 71. bekezdése: "Az Alkotmánybíróság kiemeli ezért, hogy az indítványozó valójában a jogorvoslathoz való jog állított sérelmén keresztül is a számára kedvezőtlen bírói döntés tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját adta, de az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéséhez nem kapcsolt relevánsnak tekinthető és érdemi vizsgálatra alkalmas alkotmányjogi érvelést. Az indítvány azt célozza, hogy a Kúria által eldöntött tény- és jogkérdéseket mintegy negyedfokú bíróságként vizsgálja felül az Alkotmánybíróság, és a Kúria álláspontjától eltérően értékelje {3172/2015. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [20]; 3063/2018. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [28]}."

⁴⁴ 3223/2020. (VI. 19.) AB végzés 33. bekezdése: "Az indítványozó kifogását érintően megállapítható volt, hogy az jogalkalmazási, illetve a bíróságok mérlegelési jogkörébe tartozó kérdésekre irányul, amelyeknek érdemi alkotmányossági felülbírálatára a jogorvoslathoz való jog nem ad alapot. Az indítványozó a jogorvoslathoz való jog állított sérelmén keresztül valójában a számára kedvezőtlen bírói döntés tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját adta. Az indítvány azt célozza, hogy a bíróság által eldöntött jogkérdéseket az Alkotmánybíróság a bíróság álláspontjától eltérően értékelje. Az indítványozó ezen kifogása kapcsán az Alkotmánybíróság ezért

Mivel az Indítványozó a panaszában nem szolgáltatott semmilyen, relevánsnak tekinthető jogi alátámasztást annak bizonyítására, hogy a jogorvoslathoz való jog alkotmányos védelme kiterjed a jogegységi panaszeljárásra is, a Panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (4) bekezdése szerinti követelménynek, ezáltal pedig alkalmatlan az érdemi vizsgálat lefolytatására. Mindezek mellett az Indítványozó azt sem igazolta, hogy az állítólagos alaptörvény-ellenesség érdemben befolyásolta volna a Kúria Végzést, vagy hogy az bármilyen alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróságnak már kiforrott joggyakorlata van arra vonatkozóan, hogy a jogorvoslathoz való jog csak a rendes jogorvoslatra terjed ki. Ezért a Panasz az Abtv. 29. §-a alapján sem befogadható.

Végezetül a Panasz az Abtv. 27. § (1) bekezdése és 52. § (1b) bekezdés e) pontja alapján sem befogadható, mert hiányzik belőle az alkotmányjogilag értékelhető indokolás és érvelés. Az Indítványozó a jogorvoslati jogának sérelmét kizárólag az egységes jogértelmezés hiányára alapítja, amely - a 4.3.3. pontban bemutatottak szerint - nem az Alaptörvény által biztosított, alkotmányjogi panaszeljárásban érvényesíthető alapjog, így nem szolgálhat alkotmányjogi panasz alapjául.

5 ZÁRÓ RENDELEKZÉS

A fentiekre tekintettel az Előterjesztő kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Panaszt teljes egészében nyilvánítsa befogadhatatlannak.

Amennyiben azonban az Alkotmánybíróság a Panaszt befogadhatónak találná, az Előterjesztő kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Panasz érdemével kapcsolatos álláspontjának a kifejtéséhez a későbbiekben biztosítson lehetőséget.

Budapest, 2022. szeptember 9.

Tisztelettel

Előterjesztő

képviseli: Lakatos Köves és Társai Ügyvédi Iroda h.

Dr. Ritter Eszter ügyvéd

rögzítette, hogy az sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét nem alapozta meg, sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vetett fel.”

LAKATOS, KÖVES ÉS TÁRSAI
ÜGYVÉDI IRODA

Mellékletek: ügyvédi meghatalmazás és helyettesítési meghatalmazás